

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 115. SZÁM

ÁRA: 50 FILLÉR

SZERDA, 1955. MÁJUS 18.

Mai számból:

Bulgarián elvtárs beszéde a szovjet ipari funkcionáriusok értekezletén (2. oldal) — Titó elnök május 15-i beszéde (2. oldal) — Összehívták az országgyűlést (2. oldal) — A Debreceni Villamosvasút fejlődése (3. oldal) — Híradás a Tisza tülso partjáról (3. oldal)

Minden erőt a növényápolásra

(V. B.) Ha közvéleménykutatást tartanánk és megkérdeznénk az embereket, hogy az évszakok közül melyiket szeretik a legjobban, a túlnyomó többség biztosan a tavaszra szavazna, a májusra, amelynek üdésége, életkedvet sugárzó ragyogása minden emberre, fiatalra és időseire egyaránt hatással van. Ugyan ki ne szeretné a természet májusi éledését, a mező virágainak ezerszínű virulását, a virágban járva ki ne szentelne néhány simogató pillantást a zöld színű hatalmas gabonabülbülnak, a fiatal, zsenge kukoricatövekről leveleiből rakott egyenes soroknak, az egyenesre váró répa pici bokrainak.

A simogató pillantás azonban még nem elegendő ahhoz, hogy a májusi búza, tengeri, répa fiatal virulása minden baj nélkül belenőjön az éretti nyárba. Rengeteg időt, fáradságot kell fordítani ezeknek a növényeknek az ápolására, ha azt akarjuk, hogy bő terméssel fizessék meg a velük való törődést. Mivel az elmúlt napokban igen kedvezően alakult az időjárás a növények fejlődésére, ezért feltétlenül szükséges, hogy azonnal hozzáfogjunk a növényápolási munkákhoz.

A kalászosok ápolásánál komoly gondot kell fordítani a gyomirtásra. Azokon a helyeken, ahol nem szerződtek a növényvédő állomással veveszeres permetezésre, a legelső lépésben meg kell kezdeni kézi erővel a gabonabülbülnak gyomtalanítását. Nagyon fontos, hogy azonnal hozzáfogjunk ehhez a munkához és ne hagyjuk egy percre sem tovább, hogy a kalászosok nyakán élősködő gyomnövények elszívják a tápanyagot, a nedvességet hasznos növényeink elől. Ha a gyomtalanítást, az acatolást idejében, még most elvégezzük becsületesen, munkánk eredménye az lesz, hogy holdanként másfél, két mászával több termést takaríthatunk be. A becsületesen végzett gyomirtás másik előnye az, hogy a mag minősége is jobb lesz.

Különösen meg kell szívlelnie az acatolás fontosságát a debreceni járás dolgozó parasztjainak, mert tavaly náluk mutatkozott e téren a megyében a legnagyobb elmaradás: Balmazújváros és Nagyhegyes határában virított legjobban a vadrepce. Vegyünk példát a debreceni Rákosi-telepi Dózsa Termelőszövetkezettről, ahol még két-három évvel ezelőtt sárgállott a határ a vadrepcevel, a jó talajmunkával és gondos növényápolással azonban elértek, hogy ma már tiszták, gazmentesek a földjeik. Ez és még számtalan más példa bizonyítja, hogy a gyomnövények elleni harcban rövid idő alatt is lehet komoly eredményeket elérni, csak becsületesen meg kell fogni a munka boldogabbik végét.

A kapásnövények ápolásánál szem előtt kell tartani, hogy minden egyes kapálás, idejében végzett egyelés a betakarításkor busásan visszatéríti a befektetett munkát. Az elmúlt évben egyéni dolgozó parasztágunk épp úgy, mint termelőszövetkezeink tagjai tapasztalhatták, hogy ahol idejében végeztek a kukorica, napraforgó, répa, burgonya növényápolási munká-

taival, ott jóval magasabb terméseredményeket értek el, mint azokon a helyeken, ahol a munkát a máriól mindig holnapra halogatták.

A cukorrépa sarabolása csaknem mindenütt befejeződött. Most már az egyelésen van a sor, teljes erővel ennek kell neki-fogni. Megyénk termelőszövetkezei közül 35-40-ben már hozzáláttak a répa egyeléséhez. E téren példamutatóan dolgoznak az álmosdi Táncsics TSZ tagjai, akik 15 holdon elvégezték a takarmányrépa, 4 holdon pedig a dugványrépa sarabolási és egyelési munkálatait. Hasonlóan jók a nagylétei Vörös Csillag TSZ eredményei is. A biharnagybajomi December 21 Termelőszövetkezet napraforgó vetésterületén már teljes mértékben elvégezte az egyelést.

Ott, ahol kikelt a tengeri, a földet feltétlenül meg kell boronálni. A boronálás felér egy kapálással. A fogas nyomán az eső után megszáradt, megrepedezett talaj ismét porhanyóssá válik, ezzel megakadályozzuk, hogy a talaj nedvessége elpárologjon. Másik nagy előnye a boronálásnak, hogy a sorok között most kibújó apró gyomnövényeknek jó részét is kiirtjuk. Azokon a helyeken pedig, ahol már úgy megerősödött a kukorica, hogy a kapát igényli, ott azonnal neki kell kezdeni a kapálásnak. A balmazújvárosi Lenin TSZ-ben például már 20 hold földön elvégezték a kukorica huzatását.

Nagy feladat hárul a növényápolási munkák végzése közben a gépállomásokra. Idén több gépállomás kapott megújított Zetor traktort, ez lehetővé teszi, hogy fokozottabban segítsék dolgozó parasztágunkat a növényápolásban. Indítsanak gépállomásaink versenyt a növényápolási munkák végzésének eredményesebbé tételére. Karolják fel és népszerűsítsék az olyan traktorosok kezdeményezéseit, mint amilyen Varga Imre, a Vámospéteri Gépállomás traktorosa, aki vállalta, hogy június 10-re teljesíti éves tervét, ezen belül a tőle telhetően kiveszi részét a gépi növényápolásból.

Nem szabad elfelejtenünk arról sem, hogy itt a lucerna és az őszi takarmánykeverék kaszálásának az ideje is. Sok helyen már megkezdtek a kaszálást, így a balmazújvárosi Lenin Termelőszövetkezetben 20 holdon levágatták a takarmánykeveréket. Es nemcsak a kaszálást, hanem a gyűjtést is géppel végezték. Pokrócz Miklós elvtárs, a tsz elnöke örömmel újságolta, hogy a tagság mennyire megszerette a gépi munkát, amittől egy-két évvel ezelőtt bizony még idegenkedett.

Az ugyanegy időpontban összetorló sokfajta növényápolási munka napjainkban komoly feladatokat, sokszor nehézségeket megoldása elé állítja dolgozó parasztágunkat. Ezeket a nehézségeket csak úgy lehet eredményesen leküzdeni, ha minden erőt a növényápolásra fordítunk, fokozottabban kihasználjuk a gépek segítségét, s a jó termés érdekében a tőlünk telhető legjobb szervezzük meg a növényápolási munkát.

A debreceni járás termelőszövetkezetei a kukorica 52 százalékát négyzetesen vetették

Egésznapos értekezleten tárgyalták meg a soronlévő feladatokat a debreceni járás mezőgazdasági szakemberei, mezőgazdászok, a járási mezőgazdasági osztály dolgozói és a községi mezőgazdasági előadók, mintegy hatvanan. Az értekezleten három főkérdést, a terméshozamok növelését, az állattenyésztés mennyiségi és minőségi fejlesztését és az állati terméshozamok növelését, valamint a járás tsz-éinek fokozottabb fejlesztését, eredményeiknek széleskörű tudatosítását tárgyalták meg.

Az igen részletes beszámolót Csorvási Lajos elvtárs, járási mezőgazdasági osztályvezető tartotta.

A tavaszi munkában a termelőszövetkezetek jártak az élen

Az elmúlt négy hónap alatt szép eredmények születtek a járás területén. A pártbizottságok, pártszervezetek jó agitációjának eredményeként minden kora tavaszi munkát időben és jó minőségben végeztek. Tavasz kalászosokból a vetést több mint 100 százalékra, a burgonyavetést is 100 százalékra teljesítette a járás. A takarmánynövény vetésterület Hajdúszámon és Nyírmartonfalva kivételével a községek teljesítették, sőt 100 holddal túl is teljesítették. Javult idén a tsz-ek és gépállomások viszonya. Ez megmutatkozik az egyes munkáknál. A tsz-ek kukorica vetésterületük 52 százalékát — 2256 holdat — vetették négyzetesen, 2 százalékkal többet a tervezettnél a gépállomások segítségével.

Helyenként ugyan csúsztak be hibák a négyzetes vetésbe, mint az esesi, hajdúdorogi, balmazújvárosi tsz-eknél — a sorok görbék lettek — ezeket azonban, ha kultivatőrrel nem is, ekekapával meg lehet kapálni keresztbehosszába, háromszor, négyszer. Rengeteg időt takarítanak meg vele a tsz-ek és feltétlen a többi termést eredményezi a gépi munka.

Kitűnt a beszámolóbból az is, hogy a tavaszi munkában a tsz-ek jártak elől. Jó az emberek munkakedve, a járás gépállomásainak munkája ellen sem merül fel komolyabb panasz. A határszomszék a járás jó munkáját igazolják. Már javában folyik a növényápolás. Befejezéséhez közeledik a cukorrépa sarabolás. Sok tsz és egyéni paraszt egyelőre a répa, boronálja a kukoricát, készülnék a nagy kapálásokra. Dícséret a jó munkáért a járás valamennyi dolgozójának.

Őszi keverék helyére kukoricát és szalastakarmányt kell vetni

Önmagunkat eszünkbe hozta a beszámolóbból —, ha azt hinnék, hogy minden jól ment ezen a tavaszon. A tsz-eknél az abraktakarmány nincs biztosítva. A tsz-ek szántóterületeinek csak 14 százalékát vetették be kukoricával, pedig ahhoz, hogy a kukoricaszükségletet biztosítsa, egyen, a szántóterületnek legalább 22 százalékán kellene k-

korcát termelni. Szalastakarmányt összesen szántóik 42,2 százalékán termelnek a tsz-ek, ami szintén kevés. Ezt a hibát feltétlenül jóra kell hozni, és az őszi és tavaszi takarmánykeverék helyére korán érő kukoricát, vagy egyéni szalastakarmányt kell vetni. Csak így lesz biztosítva télre bőségesen a takarmány.

Ezután Csorvási elvtárs a növényápolásra, az új termelési módszerek alkalmazására, a gépi munkára, a szalastakarmány betakarításra, aratásig legalább a háromszori kapálásra, a szemvesztés nélküli aratásra, a holdankénti 30 mázsa kukorica termesztésre hívta fel a mezőgazdászok figyelmét annak érdekében, hogy vállalását a járás — melyben a kalászosokból a termésátlagot 15 százalékkal, kapásokból 10 százalékkal akarja túlteljesíteni — teljesíthesse.

A beszámoló felett nyitott vitához 16-an szölköztek hozzá. Elmondták, hogyan akarják a terméseredményeket és a tsz tagságának jövedelmét fokozni.

Az esesi Uj Barázda TSZ-ben a tejhozam megütszöröződött

Kerekes Rudolf, az esesi Uj Barázda TSZ mezőgazdája a jövedelem gyarapodás lehetőségéről beszélt. Elmondta, hogy mikor az Uj Barázda földjére kimentek a traktorok, a növénytermesztési brigádvezetők és a traktorosok megállapodtak abban, hogy ha a gép rosszul dolgozik, nem veszik át a munkát. Nem is volt hiba. A kapáláskor pedig, hogy a gép becsületét megvédjék, vállalták a gépállomás mezőgazdája, hogy ha kell, ők maguk is ráülnek a gépre, de megmutatják, hogy tud a gép jól is dolgozni. Majd bebizonyította, hogyan lehet rossznak, sejtessenek hitt szarvasmarhákat jó fejősteheneké tenni. — Az Uj Barázdában — magyarázta — 11 fejőstehen van. Tavaly egy-másfél liter tejet adtak naponta. Sokat főtt a fejünk, hogy lehetne több tejet fejni. Megpróbáltuk takarmányszabvány szerint megfelelő mennyiségű keményítő értéket és fehérje értéket etetni a teheneikkel, s a próba nagyon jól bevált. Egy-két hónap múlva 8-10 liter tejet adtak a tehének. Már olyan is van köztük, amelyik 18-20 litert ad.

Megjavítottuk a növénytermesztést, ezzel jobb lett az állattenyésztés előfeltétele is. Ha az előhasi üszök is leellenek, 15 fejőstehene lesz a tsz-nek, év végére húsz. Számítást csináltunk, mennyi tejet tudnánk termelni, ha úgy takarmányozunk, mint most, hogy a szabadej minden literje után kapott korpát, csak a teheneikkel etetjük. Annyi lesz így a tej, hogy azóta beadásra szerződünk a tejátvevővel. Minden literért kapunk fél kiló korpát hatóságai áron. Biztos, hogy még több tejet is tudunk átadni a csarnoknak, mint amennyire leszerződünk.

A bikaborjakkal, amelyek nem valók továbbtenyésztésre, az a

célnk, hogy jól takarmányozzuk, hogy éves korára elérje a 350-400 kilós súlyt. Az Állatforgalmi Vállalat így átveszi kilóját 9-11 forintért — soványan csak 4-5 forintot kapnánk érte — és a beadás is telik vele. Így akarjuk az állattenyésztés jövedelmességét fokozni.

A Hajdúszoboszlói Gépállomás bemutatja a gépi növényápolást

Gyöngyösi Béla, a Hajdúszoboszlói Gépállomás vezető mezőgazdája arról számolt be, hogy Ebesen a kukoricának 95 százalékát négyzetesen vetették a tsz-ek. A gépi munkáról azonban hallani sem akarnak. Hogy meggyőzzék a tsz-eket a gépi munka előnyéről, mindegyik ebcsi tsz-nél 5 holdon gépi munka bemutatót terveznek versenyyel egybekötve. Így akarják bebizonyítani a tsz-eknek, hogy a géppel kapált növény többet terem.

Nagy István, a balmazújvárosi Lenin TSZ mezőgazdája arról beszélt, hogy a nagy jövedelem eléréséhez takarékos gazdálkodás kell. Megbecsülni a közös vagyont és csökkenteni a termelés önköltségét. A Lenin TSZ-ben a gazdasági felszerelések sokáig hanyagul, széjjelzörve heverték. Senki sem tudta, mi hol van, s nem egyszer megtörtént, hogy 20 pár székértől többet — mire észrevették — alig volt 5-6 pár. Ezen úgy változtattak, hogy egy idősebb tagot a központi tanyába, ahol a jószágállások, meg a gazdasági felszerelések vannak, kineveztek szerszámfelelőnek.

A gépi munka ellenesség a Leninben is megvolt. A tsz vezetőn azonban csak munkába állították a gépet, 20 hold rozsos keveréket levágattak vele. Jól dolgozott a gép, a tagság belement, hogy leszerződjenek az összes szalastakarmány géppel való levágására, sőt gyűjtéshez a rendszero gépet is igénybe veszik.

A balmazújvárosi mezőgazdászok vállalása: kapásokból 16, kalászosokból 10 százalékkal termelnek többet mint az egyéniék

Szeiffert Imre, a Balmazújvárosi Gépállomás vezető mezőgazdája igen részletes hozzászólásban utalt arra, hogyan akarja a Balmazújvárosi Gépállomás segíteni a többtermelést. A mezőgazdászok megkapták a feladatot — mondotta — el is készítették a kapálási tervet. Aratásig háromszor kapálnak a tsz-eknél, csatlakoznak a holdanként 30 mázsa kukorica termesztési mozgalomhoz. Ugy dolgoznak, hogy a hozójuk tartozó tsz-eknél kapásokból 16 százalékkal, kalászosokból 10 százalékkal termeljenek többet, mint az egyéniék.

Ez az értekezlet bebizonyította, hogy a debreceni járás sokkal nagyobb eredmények elérésére is képes, ha mind a járási tanács, mind a járás dolgozói legjobb képességük szerint dolgoznak a nagyobb terméseredmények eléréséért.

Bulganyin elvtárs beszéde a szovjet ipari funkcionáriusok országos értekezletén

Moszkva (TASZSZ) Május 16-án a moszkvai nagy Kreml palotában megnyílt az ipari funkcionáriusok országos értekezlete. Az értekezletet a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága és a Szovjetunió Minisztertanácsa hívta össze.

Az elnökségben helyet foglaló N. A. Bulganyin, N. Sz. Hruscsov, L. M. Kaganovics, G. M. Malenkov, A. I. Mikojan, M. G. Peruhin, M. Z. Szaburov, K. J. Vorosilov, A. I. Kiricsenkot, P. N. Poszpjelov, M. A. Szuszlov az értekezlet résztvevői hosszantartó tapssal üdvözölték.

Az értekezleten N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke mondott megnyitó beszédet.

A párt Központi Bizottsága és a kormány azért hívta össze értekezletünket — mondotta többek közt N. A. Bulganyin — hogy megtárgyalja az ipar további fejlesztésére, a tudományos, a műszaki eredményeknek és az éleljárások tapasztalatainak nagyarányú meghonosítására szolgáló intézkedéseket.

A szocialista ipar, a népgazdaság vezető ágazata, a szakadatlan fejlődés útját járja — mondotta. — Iparunk és különösen nehéziparunk fejlődésének üteme többszöröse vezető kapitalista országok ipari fejlődése ütemének.

Nem kételkedünk abban, hogy a két társadalmi rendszer gazdasági versenyében a szocialista rendszer győzedelmeskedik, mivel haladabb. Ismeretes azonban, hogy a győzelem nem jön magától, a győzelmet emberek szervezik és vívják ki. Ahhoz, hogy gazdasági versenyben legyőzzük a kapitalizmust, korszerűbb technikával, jobban megszervezett termeléssel és magasabb munkaerőtermelékenységgel kell rendelkezünk.

N. A. Bulganyin felhívta az értekezlet résztvevőit, összpontosítsák figyelmüket a következő kérdésekre, amelyek az SZKP Központi Bizottságának és a Szovjetunió Minisztertanácsának véleménye szerint különösen fontosak:

1. A korszerű technika mielőbbi kidolgozása és meghonosítása, a technológiának és a termelés megszervezésének tökéletesítése a munka termelékenységének rohamos emelése céljából.

2. A rendelkezésre álló gépek és a megfelelő üzemterületek jobb kihasználása.

3. Az állami fegyverem megszüntetése és — mint a legközelebbi feladat — a folyó évi, az ötödik ötéves terv utolsó évi állami törvények teljesítése és túlteljesítése minden vállalatnál, minden mutatószámában.

4. Az adminisztrációs és igazgatási apparátus létszámának csökkentése és munkájának olcsóbbá tétele az iparban.

A fogyatékok bator bírálata — mondotta N. A. Bulganyin — lehetővé teszi a párt Központi Bizottságának és a kormányának, hogy jobban átlássa mi a helyzet a tudomány és a technika eredményeinek ipari meghonosítása, a termelés megszervezése területén, lehetővé teszi, hogy ráirányítsa a kérdésekre társadalmunk figyelmét, megjelölje az előadódó fogyatékok gyors kiküszöbölésének útjait és eszközeit.

Titó elnök május 16-i beszéde

Belgrád (TASZSZ) Titó jugoszláv elnök május 15-én Polóban beszédet mondott Ausztria felszabadulásának 10. évfordulója alkalmából. Beszédében kijelentette: a jelenlegi nemzetközi helyzet elemzése arról tanuszkodik, hogy a békeharc nem maradt eredménytelen és hogy a nagy erőfeszítésekkel elért eredmények eléggé lelkesítőek.

Titó elnök példa gyanánt hivatkozott a koreai és indokínai háború beszüntetésére, a trizszi kérdések megoldására és az osztrák államszerződés megkötésére. Lelkesítően hat az is — mondotta az elnök —, hogy a három nagyhatalom közös tanácskozást javasolt a Szovjetunióknak, amelyen megtárgyalnak különböző megoldatlan problémákat.

Jelentős fontosságú az a javaslat, amelyet néhány nappal ezelőtt terjesztett elő a Szovjetunió a leszerelés kérdésében és sok más probléma megoldására. Elmondhatom, hogy ezek a javaslatok sok olyan kérdést tartalmaznak, amelyeket megelégedéssel fogadhatunk és boldogok leszünk, ha a javaslatok leglényesebb tételei megvalósulnak. Nézetem szerint tekintélyes hozzájárulás ez a világbéke megszüntetéséhez, a népek és államok közötti bizalom légkörének megteremtéséhez.

Titó kiemelte, hogy a béke ügyét előmozdító hatalmas siker a jugoszláv-szovjet viszony rendezése.

Titó üdvözölte a május végén Belgrádban sorra kerülő szovjet-jugoszláv tárgyalásokat és a Szovjetunió kezdeményezését. Egyenjogú alapon fogunk tárgyalni — jelentette ki Titó — az egész világ szemelátára, az egész Nyugat és az egész Kelet tudni fogja, miről tárgyalunk és miben egyezünk meg, mivel az adott esetben nem szándékozunk színfalak mögötti manőverezést folytatni és nem szándékozunk senki rovására cselekedni. Nem a mi hibánk, ha Nyugaton ki kell ábrándulni azoknak, akik olyasféle illuziókat tápláltak, hogy Jugoszláviának valami másnak kell lennie, mint ami jelenleg.

Titó elnök kijelentette, hogy

Jugoszláviának egyforma kapcsolatot kell fenntartania a Szovjetunióval és a többi kelet-európai országgal, valamint Nyugat-országaival és sok más országgal, majd rámutatott arra, hogy Jugoszlávia nem csatlakozik semmiféle tömbhöz.

Titó a továbbiakban emlékeztetett arra, hogy még számos megoldatlan probléma van, ami komoly nyugtalanságot okoz, majd hangsúlyozta a német kérdés megoldásának szükségességét.

Aggasztó tény — mondotta Titó —, hogy vannak a világon olyan emberek, akiknek szava döntő, s akik még mindig úgy vélekednek, hogy csak erő segítségével lehet elérni a békét. Pedig az erő koncepciója és a fegyverzetbeli fölény nem hozhat semmiféle eredményt, mivel mindkettő háborús veszélyt rejt magában. Jugoszlávia azt óhajtja,

hogy a megoldatlan kérdéseket erő segítségével hivatás nélkül, béke útján oldják meg.

— Ezért elleneztük — mondotta — az atlanti tömbhöz való csatlakozást és úgy véljük, hogy most nem a fegyvercsörtetés, hanem a tárgyalások ideje érkezett el. Ugyancsak ezért elleneztük az atomerő, az atom- és hidrogénbombák háborús célokra való felhasználását, mivel ez a legnagyobb veszélyt rejti magában az emberiségre nézve. Nem elégséges azonban csak tiltani az atomfegyvert és megakadályozni alkalmazását, hanem bátran hozzá kell látni az általános leszereléshez is.

Végezetül Titó újból kifejezésre juttatta azt a meggyőződését, hogy a szovjet-jugoszláv tárgyalások konstruktívak lesznek és óriási mértékben hozzájárulnak a világ békéjének megőrzéséhez.

A SZÉLHÁMOS

(Elbeszélés a Német Demokratikus Köztársaságból)

A „Fritz Werner“ építőbrigád olyan brigád, amilyennek egy brigádnak lennie kell. Mind a hét tagja tapasztalt kőműves, akiket nem egykönnyen lehet „a falhoz állítani“! Mindegyik családos, kivéve Károlyt, de már ő is biztos kezekben van; Márta a menyasszonya. Nyolc hete új ember is dolgozik a brigádban. — utakon járna. — Csak ne mond ezt — szól bele Max. En olvastam valahol, hogy egy ember, aki mindig nagyon szolidan viselkedett, rendszeren gondoskodott az asszonyról és a gyerekekről — kettős életet élt! Minden elsején elment valami bárba és pocskul viselkedett.

Hevesen vitakoznak, a „Nedves Sarok“ kocsmárosa talán már tízedszer is tölt, mikor az üldözők visszatérnek.

Feszült csend. — Na gyerünk, beszéljetelek hát! — Karl kezd: — Franz a földalattihoz ment és jegyet váltott. Mi is a földalattihoz mentünk és mi is jegyet váltottunk.

— Aha — szól közbe Oszkár. — Akkor ti is kipihentétek magatokat és Franz is. Csak a javát meséljétek, az előző lehet rövidebb is.

Kurt tovább meséli: — Franz a Marchlewski utcáig utazott és a Warsó-áruház büféjébe ment. Az ablakon keresztül lát-

tuk, hogy egy lány örömmel fogadta és megcsókolta.

— Na látjátok, megmondtam előre; ez egy Casanova! — veti közbe izgatottan Max.

— Maradj már csendben! — szól rá Karl. — Valami enni-valót rendeltek, a lány az órájára nézett, Franz a fizetőt hívta és fizetett. Kijöttek és most már mindketten a földalattihoz mentek. Utánuk mentünk és a sötét előcsarnokban...

— Na gyerünk, gyerünk! Mi történt? — kapaszkodott Max izgatottan az asztal szélébe.

— Nem az, amire gondolsz — mordult fel Kurt. — A lány megszólalt és ezt mondta: Apu, sielniünk kell, mert anyu és Péter már biztosan várnak a moziiban. Es a jegyek nálam vannak!

Mély csend támadt a „Nedves Sarok“ kormos időjének ke-rekaszta körül. A csendet Oszkár szakította meg: — Pál! Fizetni! — és órájára pillantva, bizonytalanul hozzátette: — Tíz perc múlva hét. Ha sietünk, még talán beülhetek az asszonnyal valami moziba. A kocsmáros csodálkozott, hogy törzsvendégei már mennek. Mi ültök ezekbe? — hiszen máskor éjjelig is itt üldögélnek.

Elfriede Sicring.

Összehívták az országgyűlést

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa az alkotmány 12. paragrafusának 2. bekezdése alapján az országgyűlést az Albán Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Népköztársaság, a Szocialista Szovjet Köztársaságok Szövetsége és a Csehszlovák Köztársaság között Varsóban, 1955. évi május hó 14-én kötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés törvénybeiktatása céljából 1955. május 25-én délelőtt tíz órára összehívja.

Egymilliárd nyolcszázmillió fölé emelkedik a kisorsolt összeg

1950. óta 28 államkölcsön-sorsolás zajlott le hazánkban. A sorsolások alkalmával államunk előre meghatározott ütemben, tervszerűen fizette vissza a dolgozók államkölcsönre jegyzett pénzének egy részét, sőt az Ötéves Tervkölcsönből már az egész összeget. Az addigi sorsolásokon összesen 6 367 575 egész kötvény számát húzták ki, egymilliárd

770 154 100 forint értékben. Az Első Békekölcsön 27-20 között Nyíregyházán sorsakerülő nyolcadik sorsolásán újabb 199 100 egész kötvény számát húzták ki 59 498 900 forint nyere-mennyel, illetve törlesztéssel. Ezáltal tehát egymilliárd 829 653 000 forintra emelkedik a kölcsönjegyzőknek visszafizetett összege.

Az este történet...

Feljött szerkesztőségünkbe egy ember. A neve nem is fontos — egyszóval ember volt, bekötött karral, csuklóval, párnásra duzzadt kézfejjel, karján felfutó piros csíkok, ráta a hideg és láz gyötörte. Pontosan 7 óra volt. Többünk órája egyformán járt, az óvé is ugyanúgy. Izgatottan elmondta, hogy Elepen dolgozik. Három nappal ezelőtt valamiféle szunyog, vagy légy csipette meg a karját, s ahelyett, hogy lappadt volna, egyre jobban fájt. Gyuladása jött, megdagadt a karja, kezeje, láb és hidegrázás következett. Tegnap reggel üzemi orvosnál jelentkezett gyógykezelés céljából. Az orvos látta a vesztélyt, azonnal eltöltötte munkáját, és útnak indította Debrecenbe szakorvosi vizsgálatra. A délutáni vonattal érkezett Debrecenbe, azonnal jelentkezett az SZTK nagy rendelőjében, ahonnan átküldték a Tóthfalusi téri börgygyógyászati rendelőbe.

Amikor pontosan háromnegyed 7-kor odaért az a gyógyulást kereső ember, rajta kívül egy lélek sem várakozott, s mikor el akarta mondani ügyét, baját, egy szikár, őszbevegyülő hölgy ridegen elutasította: — Jöjjen holnap reggel.

— Hát ki van írva, hogy 7 óráig van rendelés. És kérem nagyon ráz a hideg, lázas vagyok, segítsenek.

Ez a hölgy meg sem hallgatta jösszerint ezt az embert, becsapta orra előtt az ajtót. Menjen, ahova akar. Feljött hozzánk a szerkesztőségbe. Elmondta történetét, és én utána rögtön visszafordultam vele együtt, pontosan 7 órakor. Amikor az orvos vezetésével az udvaron keresztül tartott hazafelé a börgygyógyászati személynél, akkor értünk oda. Ridegen, félvállról csak úgy odabökték nekünk: „Kérem, jöjjenek holnap reggel 8 órára.“ Nem fontos az orvos neve sem, hanem itt az emberség hiányát kell fesegetni. Bezzeg, amikor én mondtam el, hogy miről van szó és szemrehányást tettem ezért a rideg, bürokratikus eljárásért, amely különösképpen nem méltó az egészségügyi dolgozókhöz, az udvar közepén akarták kioldozni kötését és szivességből akartak segíteni ezen az emberen.

En nagyon kértem az orvost, hogy ne nyúljon hozzá, már 7 óra el is múlt mintegy 5 perccel, nem is azért jöttünk, csupán megkérdezni, hogy minek köszönheti a beteg ezt az „emberséget“. Bizony az embergyógyítást nem szivességből kell csinálni, hanem hivatásból.

S most hadd mondjam meg mindenkinek, akit illet, hogy jártam már lókorházban is, ahol a „kedves nővérek“ sokkal lelkismeretesebben kezelték a rühes lovakat.

Nem kérünk az ilyen „precíz, pontos, percekhez és időköz közt“ egészségügyi szolgálatból.

Amit azóta tudok erről az emberről: azonnal benntartották a bőrklinikán, egész éjjel penicillin injekcióval gyógyították. Ugyanis az általános vérméregzés gyanúja állott fenn.

FABIÁN SANDOR

A vasgyűjtési

versenyben meggyéknben a tiszacsegei földművesszövetkezet jár az élen. Segítségére vannak az úttörők. A „Házasszeretet“ órs 2,57 mázsa, a „Zója“ órs 1,76 mázsa, a „November 7“ órs 2 mázsa, a „Március 15“ órs 2,63 mázsa, a „Szorgalom“ órs 5,57 mázsa vasat gyűjtött.

A DEBRECENI NÉPI EGYÜTTES tegnap este hirdett előadást a fűvárosból Debrecenbe érkezett VIT-re készülő együttesek bírálo bizottságának kérésére kedden, a délutáni órákban tartották meg. Az esti előadásra megváltott jegyeket az Országos Filharmonia debreceni kirendeltsége (Városi Tanácsháza) ma reggeltől kezdve visszaváltja. A Debreceni Népi Együttes legközelebbi bemutatóját június 18-án tartja, a Szabad-terti Színpad megnyitóját alkalmából.

A DEBRECENI VILLAMOSVASÚT jelentős fejlődése az ötéves terv folyamán

A Központi Statisztikai Hivatal jelentésében a közlekedésre vonatkozóan a következő szöveg olvasható: „A közlekedés teljesítményei az ötéves terv időszakában jelentős mértékben növekedtek: 1954-ben vasúton 30,3 millió tonnával, tehergépkocsin 40 millió tonnával több árut szállítottak, mint 1949-ben. A vasutak utasforgalma 1949-ről 1954-re 83,6 százalékkal, a repülést 212,1 százalékkal növelte. A távolsági autóbusszok 1954-ben hétszer annyi utast szállítottak, mint 1949-ben.”

Ezek a számok minden szónál éreztetnek bizonyítják, hogy az elmúlt öt év alatt hatalmasat fejlődött hazánkban a közlekedés. Most pedig vizsgáljuk meg, hogy miként alakult az ötéves terv ideje alatt a közlekedés, annak egy része, a villamosközlekedés szűkebb hazánkban, a Tiszántúl fővárosában, Debrecenben? Mivel járult hozzá a Debreceni Villamosvasút a közlekedés fejlődésének országos eredményeihez?

TÖBB, MINT KÉTSZERESÉRE NÖTT AZ UTASOK SZÁMA

Legközvetlenebbül és legszembetűnőbben az utasok létszámának alakulásával, jelen esetben növekedésével mérhető le a villamosvasút fejlődése. 1949-ben Debrecenben valamivel több, mint 12 millió ember utazott villamoson, ez a szám 1954-ben kevés híján 26 millióra szaporodott. Az utasok száma öt év alatt pontosan 111,1 százalékkal emelkedett. A villamoskocsik által megtegyt kilométerek száma pedig 1949-hez viszonyítva, 40,2 százalékkal növekedett.

A szép eredmények természetesen nem maguktól születtek meg. Igen sok előfeltételt kellett biztosítani ahhoz, hogy az utazók

száma az 1949. évinek több mint a kétszeresére emelkedjék. Számtalan egyszerűsítést, korszerűsítést tett szükségessé az eredmények fokozása az öt év folyamán. Államunk minden segítségét megadott a Debreceni Villamosvasútnak ahhoz, hogy a dolgozók közlekedése minél zavartmentesebbé váljék városunkban. Komoly pénzüsszegek biztosításával lehetővé tette, hogy a Hunyadi és a Péterfia utcán nagyobb méretű pályaaátépítést hajtsanak végre.

TIZENKÉTMILLIÓ FORINT BERUHÁZÁS

Az ötéves terv ideje alatt többek között nagy teljesítményű, modern esztergapadot is kapott a vállalat Salétrom utcai javítóműhelye, mely nagymértékben megkönnyítette a kocsi-park fejlesztési és karbantartási munkálatait. A munka könnyebbé tételét, a dolgozók kényelmét szolgálta a Salétrom utcai telep vízvezeték-hálózatának a korszerűsítése, továbbá a modern fürdő, öltöző és a 16 személyes forgalmi szállás megépítése is. Nem feledkeztek el a szórakozási, sportolási lehetőségek fejlesztéséről sem. Nagy beruházással tekepálya épült, ezenkívül kézilabdapályát létesítettek és kibővítették az Előre sportpályát is. Az összes beruházásokra 1950 óta mintegy 12 millió forintot használtak fel.

AZ ÚJ ÁRAMÁTALAKÍTÓ

A Debreceni Villamosvasút számára az ötéves népgazdasági terv legnagyobb ajándéka az új igazgatósági épület és a higanvázgós áramátalakító berendezés volt. Különösen az áramátalakító büszkéik a vállalat dolgozói. Joggal büszkékedhetnek vele, mert a hatalmas gépművelő töltő berendezés féléves működése

se alatt bebizonyította, hogy érdemes volt megépíteni.

Az áramátalakító feladata, hogy az Erőműtől kapott 3000 voltos váltóáramot egyenárammá alakítsa és a villamoskocsik hajtásához alkalmas 550 voltra csökkentse. E két művelet az új berendezésnél legfeljebb 3-4 százalékos áramelhasználással jár. Azelőtt, mikor az Erőmű végezte az átalakítást, 25, 28 százalékos volt az áramvesztés. Ott tudniillik nem közvetlenül magát a váltóáramot alakították át egyenárammá, hanem a váltóárammal egyenáramfejlesztő gépet hajtottak, vagyis gépek közbeiktatásával, közvetett úton történt az átalakítás.

Az új áramátalakító telep nagy előnye az áramtakarékoságon kívül főleg az, hogy szakaszosan végzi az áramelosztást. Hat szakaszra oszlik a város felsővezetékek hálózata, s minden szakaszt külön fővezeték táplál árammal. Ennek következtében minden vonalon egyforma erős az áram, ezáltal tehát nem fordulhat elő, hogy az Erőműtől távoleső részekben csúcsforgalom idején lépésben haladjanak a fáradt áramot szedő villamoskocsik. A szakaszos áramelosztás másik előnye, hogy hiba esetén csak azon a szakaszon bűnül meg a közlekedés, melyen a meghibásodás történt. A karbantartás pedig a régi apparátushoz viszonyítva, minimális költségekbe kerül. Öt hónap óta nem volt hiba az átalakító berendezés működésében.

A Debreceni Villamosvasút itt felsorolt eredményei, a vállalat fejlődésének tényei mind azt bizonyítják, hogy a munkások, a Magyar Dolgozók Pártja vezetésevel jól felhasználta az első ötéves népgazdasági terv adta lehetőségeket a dolgozó nép szolgálata érdekében.

Piroslik a paradicsom

a hajdúszoboszlói melegágyi kertészetben

Kint a szabadban zuhog az eső, a szél is néha-néha feltámad és végigsöpör a háztetőtön, de itt, ahol járunk, a Hajdúszoboszlói Községgazdálkodási Vállalat melegágyi kertészetében oly nagy a forróság, mint a kánikulában és bizony az ember ingujjra vetkőzve tudja legkellemesebben eltölteni az idejét.

Hajdú-Bihar megye egyik legnagyobb melegágyi kertészetében most is száz fajta virág pompázik a virágágyokban. Olyan szépek a rózsák, szekfűk, hortenziák, hogy legszívesebben mindet megráshatnánk. Czeglédi Lajostól, a vállalat igazgatójától érdeklődve megtudjuk, hogy mintegy 200-250 000 palánta várja itt a szabadba való kiültetését. Hajdúszoboszló parkjaiba, utcáira, a fürdőbe kerül egy része, a többi az üdülők és a házak udvarára.

Alig három hónapja készítették el az első melegágyat — és, hogy mily jól bevált, mutatja,

hogy a kertészet tovább terjeszkedik. Ez évben még csak részben elégítette ki — mint Kántor István főkertész mondta — paprikából, paradicsomból, kalarábából vagy karfiolból márciusban és áprilisban a szükségletet, de a jövőre nem lesz újdonság januárban vagy februárban a paprika, vagy paradicsomszüret a hajdúszoboszlói melegágyi kertészetben. A paradicsom az elmúlt hetekben ért be, a szoboszlói üdülők vásárolták meg nagy részét, a saláta, paprika, kalarábé, karfiol sokkal előbb volt kapható, mint Debrecenben. Az is a tervük, hogy jövőre már Debrecenbe is szállítsanak, oly nagy teljesítményre fejlesztik a melegágyi kertészetet.

A Hajdúszoboszlói Községgazdálkodási Vállalat melegágyi kertészetete komoly fejlődés előtt áll — az a vezetői terv, hogy egyre olcsóbb áron bocsássák a nagyközönség számára a virágokat és a zöldségféléket.

Az idén 40 milliót fordítanak a falusi ivóvízellátás továbbfejlesztésére

A felszabadulás előtt nagyon keveset törődtek a falvak megfelelő ivóvízellátásával. A múltól örökölt áldatlan állapot felzárkózására kormányzatunk az utóbbi években nagy erőfeszítéseket tett. Az elmúlt évben 29 millió forintos költséggel 300 községet állítottak helyre az ország különböző részein.

Ebben az évben tovább folyik a külfelújítási tevékenység, erre a célra negyvenmillió forint áll rendelkezésre. A falusi vízellátás fejlesztésének új módja az úgynevezett törpe vízművek létesítése. A törpe vízművek tervszerű és megfelelő telepítésére országos felméréseket végeznek. Adott

ságaik folytán elsősorban Baranya, Borsod, Fejér, Heves, Komárom, Nógrád, Pest, Tolna, Szolnok, Veszprém és Zala megye községeiben kerül sor törpe vízművek építésére. (MTI)

Az egyeki Sztahanov TSZ-ben megkezdtek a kukorica kapálását

Lapunknak jelentették, hogy az egyeki Sztahanov TSZ-ben pénteken megkezdtek a kukorica kapálását. Kovács Béla egyeki traktoros könnyű Zetor traktorával 33 hold kukoricát kapált meg.

Híradás

A TISZA TULSÓ PARTJÁRÓL v.

Alig két évvel ezelőtt termőföld volt a palkonyai építkezés színhelye. S most minden nap nagyobb szárnyakat kap az építkezés útjára. Nem önmagától ám, nem az idők és a napokból fakadt véletlenek folytán szárnyal itt a munka, hanem a Központi Vezetőség márciusi határozata adta hozzá az indító erőt. Hiszen az elmúlt húsz hónap eseményei a palkonyai építkezésre is kihatással voltak. Rendkívül visszavetette az építkezés menetét és mondjuk meg őszintén az építők hangulatát is az a bizonytalanosság, amely fékezte az alkotó munkát kiteljesedésében. A mérnökök, technikusok fájó szívvel néztek az elmúlt esztendő stagnálására, most örömteli szívek napról napra tesznek csodákat Palkonyán az építő munkások kezzeivel együtt.

A márciusi határozat után döntés született, hogy Tiszapalkonyán az erőmű építkezésén 40 millió forintot kell felhasználni és ez nagy követelményeket kíván mérnököktől, technikusoktól és az építő munkásoktól egyaránt. A tavasz folyamán olyan lendülettel indult meg a munka, különösen az erőmű csarnokának építkezése, hogy szinte szokatlan, s ez elképráztatja magukat az építőket is. Május 5-én emelték meg az első 60 tonnás pillért, és 17-én, tegnap délután kezdték emelni a negyedik pillért, ami újra a magyar építő technikának hírét öregbíti, és a szocialista építés korlátlan lehetőségeit dokumentálja.

Most újabb és újabb gépeket vannak, mert ezek nélkül szinte a további útem már nem fokozható. Hiszen a felállított betonoszlopok közeit is be kell építeni. Az építő, a gépészeti és földmunkák gyors, magas technikai fejlesztését kell itt lehetővé tenni.

Utban vannak már Palkonya felé két hatalmas toronydarú, portáldarú, vasvágó és vashajító gépek, transzportörök és traktorok. Földkötő gépet is várnak, mert a vizlágyító berendezéshez is óriási földmunka szükséges. Ez az építkezés szinte mintája a szocialista célkitűzésnek, amelynek minden nehez emberi erővel végzendő munkát gépekre hárít át a tudomány és a technika. A hatalmas betonelemek emelését és mozgását is összesen két ember végzi, az „emelőbika“ vezénylő üléséről. A kubikusok helyett baggerok és földkötő gépek emelik ki a köbméterek százait és ezreiket. A kubikus talyigák helyett transzportörök viszik a kijelölt helyre a földet s az építés jelenlegi stádiumában egyre több ilyen gépre van szükség.

Teljesen elkészült már a végleges műhelycsarnok, amely az egész erőmű üzemelését segíti elő, lakatos, hegesztő, asztalos, festő és egyéb műhelyeket helyeztek el benne. Elkészült már az a hatalmas kultúrház is, ahol több ezer ember egyszerre szórakozhat, filmet és színelőadást megnézhet. Asztalnál ülve is 2500 ember tud egyszerre étkezni. Minden nap van valami új eseménye Tiszapalkonyának. Az építés csodálatos méreteit bonthatóknak ki, az emberi alkotó és akaratérő őr formát, s válik maradvánnyá az eljövendő évszázadra.

Beszéljünk azokról az emberekről is, akik irányítják, vezetik ezt az építkezést, akik minden lépésért, minden munkás testi fáradságát, életéért és cunak a ra-

gyogó tervnek a kivitelezéséért felelősek. Először Lipták János megemlitenünk, aki egyszemélyben felelős. Tiszapalkonyával már a negyedik erőmű felépítésének felelős vezetője. Ott volt a Mátrai Centrálénál, az Inotai és Sztálinvárosi Erőművek felépítésénél, ma itt van, itt is lakik családjával együtt, hogy minden mozzanatnál vezessen, és irányítson. Lipták elvtárs keménykötésű építőmunka és a párt emberformáló ereje mérnöki képességek megszerzésére segít. Meglátászik rajta, hajlott hátán, markáns arckifejezésén, bütykös kezén, hogy nem mindig a logarléc, a körző, a tus és egyéb rajzeszközök és tervrajzok voltak a közvetlen munkaeszközei, hanem rakták a köveket, a téglákat egymásra. Hogy milyen lelkesedéssel és energiával végzi most nagy szellemi erőfeszítést igénylő irányító munkáját, azt csak úgy lehet igazán megérteni, ha néhány napot eltölt vele az ember, s ha főleg győzi lábba azt, amit ő...

Kolman György elvtárs fekete szemű, fiatal, de fekete hajában őszülő hajszálakkal, barnabőrű férfi, ő is az építés szereplője és kiváló szakértője. Az építkezés megindulásakor a mélyépítő munkáknak és az előkészítő építkezéseknek ezelőtt két esztendővel ő volt a főépítész vezetője, jelenleg a műszaki osztálynak a vezetője. Kolman elvtárs el is szokta mondani büszkén, hogy ő ringatta a bölcsőjét ennek a nagy építkezésnek és most szembe láttára az ő alkotó, simo-

gató keze és szemének hozzájárulásával növekszik a szocializmus e legújabb szülőtte.

Kövágó László elvtárs is közművesből lett építész mérnök. Alacsony, vaskos, halkszavú, szerény ember, aki az építkezésnek egyik területét irányítja, meghozza éppen az erőmű csarnokának építését. Olyan lelkesedéssel tud beszélni ez a mérnök ember, hogy szinte szárnyakat kap még az író is, s dús fantáziával sem lehetne talán mindazt leírni, amit ez az ember néhány perc alatt elmond. Csak egy mondata is jellemző: „Olyan erőmű építéssel állunk szemben, amilyen még nem volt.”

A kis tiszaparti község máris országos híré, de nemsokára világhírű lehet. A XIV. században rakták le az alapjait Tiszapalkonyának. A szájhagyomány azt mondja róla, hogy a tatárjárás után egy Konya Pal nevű halász építette fel a vízparton kicsi kunyhóját, de mint akkor mondták, vagyis nevezték szlávosan Pal Konya néven volt ismeretes. A halászkunyhó körül alakult ki ez a ma már takaros kis tiszaparti község. Amikor pedig az Alföldet becsavargó Tiszát korlátok közé szorították, akkor is a mérnökök jártak itt. Itt szalásteleken, nagy fűzfák védelme és árnya alatt, nádkunyhókban, ahonnan irányították a nagyméretű, az egész országot keresztül szelő, a szilaj Tiszát megzabolázó töltések építését. Jókai Mór, a nagy mesélő, álmodozó a „Kis-királyok” című regényében örökíti meg a Tisza partján akkor

lezajlott küzdelmet a szilaj vízzel, Mántay Mór a hőse a csodálatos építkezésnek. S valahol Magyarországon, de lehet, hogy pont Tiszapalkonyán álmotlák meg az új várost.

S miközben Mántay Mór, a nagynevű kulturmérnök az esti tűz mellett ott beszélgetett és mesélt a munkások, kubikusok között, ezeket mondta: „Mi lesz egyszer ebből az országból, ha ez a nép el kezd tanulni, dolgozni? Miféle csodákat értek ti meg egykor, mostani gyermekek, amikről a vénnek ma csak álmodoznak, de azért úgy hisznek az álmaikban, mint a másvilági üdvösségben. Ti azt mind meglátjátok! Benne fogtok élni. Közönséges, mindennapi dolgoznak fogjátok találni. Nem lesztek vele melegegdedve, tovább álmodjátok a végtelen álmot!...”

S néhány éve új, fiatal Mántay Mór, a nagynevű mérnök az esti tűz mellett ott beszélgetett és mesélt a munkásokkal, parasztokkal, ifjakkal és leányokkal együtt még tovább álmodhatnák a végtelen álmot. Hogy Lipták János, Kolman György és Kövágó László építész mérnökök agyában még újabb, még távolabb mutató álmok születhessenek meg és alkossanak maradandót a szocializmusnak, a jövőnk számára, az ember dicsőségére.

Mi még hírt adunk majd erről az építkezéssel. Figyelemmel kíséreljük, hogy Debrecen és Tiszántúl is tudja figyelni, hogy mi történik a Tisza tulsó partján. Hív, intget nekünk ez a nagy-nagy építkezés. Menjünk sokan, de sokan, segítsük megvalósítani ezt az új álmot, amely már valósággá válik.

(Vége)

FABIÁN SANDOR

